

Sygn. akt VII U 425/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 r. w Warszawie

sprawy K. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania K. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 23 lutego 2015 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

K. M. w dniu 4 marca 2015 roku złożył do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 23 lutego 2015 roku, znak: (...), odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania K. M. podniósł, że od dnia 17 października 2013 roku przebywał na zwolnieniu lekarskim z powodu silnego bólu kręgosłupa, trudności w poruszaniu się oraz bólu stawów kolan. W związku z tym korzystał z leczenia rehabilitacyjnego, leczył się u specjalisty neurologa, stosował środki farmakologiczne oraz wykonywał badania takie jak rentgen i rezonans magnetyczny kręgosłupa, jednakże pomimo zastosowanych form leczenia, nie nastąpiła poprawa stanu zdrowia. Odwołujący podkreślił, że w związku przedłużającą się niezdolnością do pracy, wystąpił

do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z wnioskiem o przyznanie prawa do zasiłku rehabilitacyjnego. W datach 11 grudnia 2013 roku,

27 stycznia 2014 roku, 12 marca 2014 roku oraz 31 marca 2014 roku stawiał się w organie rentowym w Wydziale Orzecznictwa Lekarskiego i Prewencji i odbył badania przeprowadzone przez Lekarzy Orzeczników ZUS celem ustalenia, czy spełnia kryteria przyznania świadczenia rehabilitacyjnego. Postępowanie w sprawie wniosku o świadczenie rehabilitacyjne zakończyło się wydaniem decyzji odmownej, ale odwołujący zaskarżył przedmiotową decyzję, inicjując postępowanie odwoławcze przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Południe, zarejestrowane pod sygnaturą akt VI U 232/14. W postępowaniu tym Sąd Rejonowy oddalił odwołanie, a podstawę rozstrzygnięcia Sądu stanowiła opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu ortopedii K. K. (1), który uznał odwołującego za osobę częściowo niezdolną do pracy od dnia 18 kwietnia 2014 roku na stałe. Odwołujący dodał, iż z opinii biegłego wynikało,

że stan jego zdrowia nie rokuje poprawy przy zastosowaniu leczenia rehabilitacyjnego, a zatem przyznanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego było niecelowe. Odwołujący zaznaczył również, że powyższe rozstrzygnięcie skłoniło go do złożenia do organu rentowego wniosku o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W ocenie odwołującego, Lekarz Orzecznik ZUS oceniający jego stan zdrowia, bezzasadnie uznał, iż nie jest on osobą niezdolną do pracy, a w konsekwencji ZUS (...) Oddział w W. wydał nieprawidłową decyzję z dnia 23 lutego 2015 roku odmawiającą prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W świetle podniesionej argumentacji, odwołujący wniósł o ponowne rozpoznanie jego sprawy przez Sąd Okręgowy (odwołanie z dnia 4 marca 2015 roku, k. 2 - 4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że w toku postępowania wyjaśniającego K. M. został skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 19 lutego 2015 roku uznała badanego za zdolnego do pracy. Organ rentowy wskazał, iż na podstawie powyższego orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS oraz w oparciu o art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zaskarżoną decyzją z dnia 23 lutego 2015 roku, znak: (...), odmówiono ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W świetle powyższego, według organu rentowego, odwołanie K. M. jako bezzasadne powinno podlegać oddaleniu (odpowiedź na odwołanie z dnia 18 marca 2015 roku, k. 5 - 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

K. M. ur. (...) z zawodu pracownik administracyjny, w okresie od dnia 18 października 2013 roku do 17 kwietnia 2014 roku przebywał na zwolnieniu lekarskim w związku z niezdolnością do pracy, której przyczyną były bóle kręgosłupa, drętwienie kończyn dolnych oraz drętwienie kończyn górnych. W związku z tym pobierał wynagrodzenie za czas choroby, a następnie zasiłek chorobowy wypłacany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.. Okres zasiłkowy zakończył się z dniem 17 kwietnia 2014 roku (k. 3 t. I a.r.).

W dniu 11 marca 2014 roku K. M. złożył wniosek o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego (k. 1 t. III a.r.)

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 15 maja 2014 roku decyzję, znak: (...), w której odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od dnia 18 kwietnia 2014 roku (decyzja z dnia 15 maja 2014 roku – a.r t. III k. nienumerowana).

K. M. w dniu 28 maja 2014 roku wniósł odwołanie od w/w decyzji organu rentowego inicjując postępowanie odwoławcze przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Południe, prowadzone pod sygnaturą akt VI U 232/14.

W toku postępowania Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu ortopedii celem ustalenia, czy K. M. odzyskał zdolność

do pracy po dniu 18 kwietnia 2014 roku, czy też z uwagi na aktualny stan zdrowia konieczne jest przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego, a jeżeli tak, to na jaki okres. Na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu (...), Sąd Rejonowy uznał, iż K. M. jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 18 kwietnia 2014 roku na stałe. W ocenie biegłego, uwzględnionej przez Sąd Rejonowy, choroba zwyrodnieniowa stawów odwołującego jest przyczyną znacznej niewydolności układu ruchu i uniemożliwia wykonywanie pracy zarobkowej. W związku z powyższym Sąd Rejonowy uznał, iż stan zdrowia K. M. nie rokuje poprawy po leczeniu farmakologicznym i rehabilitacyjnym. W konsekwencji, w oparciu o materiał dowodowy w postaci zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w tym w szczególności

na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego K. K. (1), oraz uwzględniając treść art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych

z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 roku, Nr 77, poz. 512, ze zm.), Sąd Rejonowy oddalił odwołanie od decyzji z dnia 15 maja 2014 roku (wyrok i uzasadnienie Sądu Rejonowego w sprawie VI U 232/14 potwierdzone za zgodność

z oryginałem, k. 2-5v. a.r t. I).

W dniu 17 grudnia 2014 roku K. M. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy wraz z kwestionariuszem dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych (wniosek z dnia 17 grudnia 2014r., k. 1-6 v a.r.).

Po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, w tym: dokumentacji z przebiegu leczenia z okresu od 2011 roku do 2015 roku, zaświadczeń o stanie zdrowia wystawionych przez lekarzy w 2014 roku oraz w oparciu o opinię konsultanta ZUS z zakresu ortopedii z dnia 16 stycznia 2015 roku, Lekarz Orzecznik ZUS wydał w dniu 23 stycznia 2015 roku orzeczenie, w którym ustalił, że K. M. nie jest niezdolny do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 23 stycznia 2015r., 15-15 verte a.r.).

W związku z wniesionym sprzeciwem od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 23 stycznia 2015r. sprawa została skierowana do rozpoznania przez Komisję Lekarską ZUS nr (...), która orzeczeniem z dnia 19 lutego 2015r. również ustaliła, że K. M. nie jest osobą niezdolną do pracy. Orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS wydane zostało po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, w tym: dokumentacji z przebiegu leczenia, zaświadczeń o stanie zdrowia wystawionych przez lekarzy leczących w dniu 2 grudnia 2014 roku, wyników badań dodatkowych zawartych w dokumentacji medycznej oraz w oparciu o opinię konsultanta ZUS z dnia 16 stycznia 2015 roku (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS nr (...) z dnia 19 lutego 2015r., k. 17- 17v a.r.).

Decyzją z dnia 23 lutego 2015r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił K. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia wszystkich przesłanek z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440) warunkujących przyznanie mu wnioskowanego świadczenia, gdyż Komisja Lekarska ZUS nr (...) orzeczeniem z dnia 19 lutego 2015r. uznała ubezpieczonego za osobę zdolną do pracy (decyzja ZUS z dnia 23 lutego 2015r., znak: (...), k. 18 a.r.).

K. M. odwołał się od powyższej decyzji (odwołanie od decyzji ZUS z dnia 23 lutego 2015r., znak: (...), k. 2-4 a.s.).

Postanowieniem z dnia 31 marca 2015 roku Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu neurologii i ortopedii celem ustalenia, czy odwołujący się jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli zaś nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego (poprawa lub pogorszenie), to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 31 marca 2015r., k. 16 a.s.).

Biegły sądowy specjalista z zakresu ortopedii M. G. w opinii z dnia 6 lipca 2015r. rozpoznał u odwołującego zmiany zwyrodnieniowe kolan, dyskopatię kręgosłupa bez upośledzenia sprawności i bez objawów istotnego zespołu bólowego.

Na podstawie analizy przedstawionej do akt sprawy dokumentacji medycznej, zebranego wywiadu lekarskiego oraz przeprowadzonego bezpośredniego badania odwołującego, biegły uznał, iż badany (pomimo zgłaszanych dolegliwości bólowych) nie utracił zdolności do pracy zgodnie z kwalifikacjami. W ocenie biegłego badania obrazowe wprawdzie potwierdzały występujące u odwołującego zmiany dyskopatyczne, ale stopień ich nasilenia nie jest znaczny. Nadto, przeprowadzone badanie ortopedyczne nie ujawniło jakiegokolwiek dysfunkcji kręgosłupa. Ruchy kręgosłupa odwołującego są wykonywane swobodnie w prawidłowym zakresie i nie zostały stwierdzone obiektywne objawy zespołu bólowego. W zakresie kończyn nie występuje dysfunkcja, mimo widocznych początkowych zmian zwyrodnieniowych kolan. Również ruchy w stawach i siła mięśniowa są u odwołującego prawidłowe. Reasumując,

biegły sądowy ortopeda M. G. przyjął, że w zakresie specjalności ortopedycznej K. M. jest zdolny do pracy (opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu ortopedii M. G. z dnia 6 lipca 2015r., k. 26-26 a.s.).

W dniu 16 lipca 2015r. opinię w sprawie wydała biegła sądowa specjalistka z zakresu neurologii J. B., która stwierdziła u odwołującego zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa bez zespołu neurologicznego i bez objawów ubytkowych. Po zapoznaniu się z dokumentacją z leczenia odwołującego i po dokonaniu bezpośredniego badania, biegła sądowa neurolog ustaliła, że odwołujący od wielu lat odczuwa bóle kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowym. Są to bóle promieniujące oraz drętwienie rąk w przypadku pozycji wymuszonej. Wywiad w kierunku niewydolności tętnic kręgowych był natomiast negatywny. Ruchomość kręgosłupa odwołującego jest zadowalająca we wszystkich odcinkach - pomimo nadwagi. Biegła neurolog J. B. nie stwierdziła również wzmożonego napięcia mięśni przykręgosłupowych badanego. Wskazała, że chód odwołującego w dniu badania był sprawny. Powyższe świadczy zatem o braku niezdolności do pracy u odwołującego z przyczyn neurologicznych (opinia biegłej sądowej specjalistki z zakresu neurologii J. B. z dnia 16 lipca 2015 roku, k. 31 a.s.).

Powyższych opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii nie kwestionował organ rentowy (pismo procesowe organu rentowego z dnia 5 sierpnia 2015 roku, k. 40 a.s.). Odwołujący natomiast w piśmie procesowym z dnia z dnia 6 sierpnia 2015 roku wskazał, że nie zgadza się z opinią biegłego sądowego ortopedy, gdyż biegły prowadzący badanie pominął kwestię przyjmowania przez odwołującego leków przeciwbólowych. Odwołujący podkreślił, iż to dzięki zażyciu leków przeciwbólowych mógł sprawnie funkcjonować podczas badania biegłego, natomiast biegły sądowy M. G. tę okoliczność pominął zupełnie. Odwołujący zwrócił uwagę również na rozbieżne wnioski w zakresie przyczyn ortopedycznych jego stanu zdrowia zawarte w opinii w/w biegłego sądowego, w opinii biegłego sądowego badającego go w związku ze sprawą o sygn. VI U 232/14 oraz w stanowisku Lekarza Orzecznika ZUS prezentowanym w toku postępowania wyjaśniającego w ZUS. W świetle powyższego odwołujący wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego specjalisty z zakresu ortopedii (pismo procesowe odwołującego z dnia 6 sierpnia 2015 roku, k. 41-42 a.s.).

Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2015 roku Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu ortopedii (z wyłączeniem M. G.) celem ustalenia, czy odwołujący jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej ze szczególnym uwzględnieniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeśli okresowa to na jaki okres oraz jeśli nastąpiła zmiana stanu zdrowia odwołującego (poprawa lub pogorszenie), to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 17 sierpnia 2015 roku, k. 48 a.s.).

W dniu 5 października 2015 roku biegły sądowy specjalista z zakresu ortopedii K. K. (1) rozpoznał u K. M. zaawansowaną chorobę zwyrodnieniową obu stawów kolanowych z ograniczeniem ruchomości, dolegliwościami bólowymi i zaburzeniami wydolności chodu, a także przewlekłe dolegliwości bólowe odcinków szyjnego i lędźwiowego kręgosłupa w przebiegu wielopoziomowych zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych, bez objawów ubytkowych. Dodatkowo wskazał na nadciśnienie tętnicze oraz wole tarczycy. Oceniając zdolność odwołującego do pracy uznał, że odwołujący z powodu choroby zwyrodnieniowej stawów kolanowych nie kwalifikuje się do wykonywania prac wymagających przenoszenia ciężarów, prac wymagających chodzenia po schodach i po nierównościach. Choroba zwyrodnieniowa stawów kolanowych jest u niego przyczyną znacznej niewydolności układu ruchu i w obecnym stanie uniemożliwia wykonywanie pracy zarobkowej. Nadto stan zdrowia odwołującego nie rokuje poprawy po leczeniu farmakologicznym i rehabilitacyjnym. Oba stawy kolanowe odwołującego kwalifikują się do całkowitej protezoplastyki. W związku z powyższym odwołujący w ocenie biegłego sądowego K. K. (1) jest trwale częściowo niezdolny do pracy od 18 kwietnia 2014 roku (opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu ortopedii K. K. (1) z dnia 5 października 2015 roku, k. 61 a.s.).

Z uwagi na zastrzeżenia do w/w opinii zgłoszone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w piśmie procesowym z dnia 18 listopada 2015 roku (pismo procesowe organu rentowego z dnia 18 listopada 2015 roku, k. 68-69 a.s.), postanowieniem z dnia 23 listopada 2015r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu ortopedii, innego niż M. G. oraz K. K. (1), celem ustalenia,

czy odwołujący się jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania

tej niezdolności, do wskazania czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli zaś nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego (poprawa lub pogorszenie), to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 23 listopada 2015r., k. 72 a.s.).

Biegły sądowy specjalista z zakresu ortopedii M. R. w opinii

z dnia 19 grudnia 2015 r. rozpoznał u K. M. zmiany zwyrodnieniowe obu stawów kolanowych, a także zmiany zwyrodnieniowe dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego bez zespołu neurologicznego i istotnego upośledzenia funkcji narządu ruchu oraz otyłość. W ocenie biegłego, wymagają one kontynuowania leczenia farmakologicznego oraz rehabilitacyjnego, a w przyszłości nie można wykluczyć konieczności przeprowadzenia zabiegu alloplastyki stawu kolanowego lewego i prawego. Jednakże odwołujący może ze względu na posiadane wykształcenie wykonywać pracę

w wyuczonym zawodzie. Zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa L-S

występujące u niego są typowe dla wieku badanego i wymagają systematycznego leczenia, przyjmowania leków oraz okresowej rehabilitacji, niemniej nie powodują niezdolności

do pracy. Reasumując, biegły sądowy M. R. podkreślił, że odwołujący ze względu

na charakter posiadanego wykształcenia i stan czynnościowy narządu ruchu nie kwalifikuje się do uznania za niezdolnego do pracy z powodów ortopedycznych (opinia biegłego sądowego M. R., k. 92 - 94 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym na podstawie dokumentów znajdujących

się w aktach rentowych K. M.. Ich autentyczność, jak również zgodność

z rzeczywistym stanem rzeczy, nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd dokonał ustaleń także na podstawie opinii biegłych sądowych specjalistów ortopedów M. G. i M. R. oraz biegłego sądowego neurologa J. B., gdyż są one rzetelne, a nadto zostały wydane w oparciu o obiektywne badania ubezpieczonego, zaś wydający je biegli są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Z tego względu ich opinie nie budzą wątpliwości i zastrzeżeń w zakresie określenia stanu zdrowia K. M. i jego zdolności do pracy. Wprawdzie ubezpieczony z opiniami biegłych sądowych ortopedów M. G. oraz M. R. nie zgodził się, jednakże wskazane przez niego zarzuty wobec opinii biegłych były całkowicie bezzasadne. Sąd Okręgowy uznał, iż zarzut niezawarcia w opinii biegłych informacji o zgłaszanych dolegliwościach bólowych, okoliczności drętwienia kończyn oraz okoliczności zażywania leków jako jednej z form leczenia są bezpodstawne, albowiem z treści opinii w/w biegłych jednoznacznie wynika, iż uwzględnili wskazywane okoliczności. Wskazali w opiniach na zgłaszane dolegliwości bólowe, jak i na stosowane formy leczenia, czego wyrazem są zapisy w brzmieniu: „(odwołujący) podaje, iż leczy się z powodu dolegliwości bólowych kolan i kręgosłupa”, „Badany lat- 60 skarży się na bóle obu stawów kolanowych, bardziej nasilone po stronie lewej (...), dolegliwości bólowe występują cały czas i są o zmiennym nasileniu”. W ocenie Sądu, powyższe zapisy wprost potwierdzają, iż biegli sądowi M. G. oraz M. R. w rzetelny sposób sporządzili opinie, zawierając w nich wszelkie informacje podawane w wywiadzie lekarskim przez odwołującego. Odwołujący natomiast polemizował w zasadzie jedynie z wnioskami końcowymi wskazanymi biegłych w zakresie stwierdzonej zdolności do pracy, przy czym dla poparcia swego stanowiska nie powoływał takich argumentów, które mogłyby poddać w wątpliwość poczynione ustalenia.

Sąd nie uwzględnił przy dokonywaniu ustaleń opinii biegłego sądowego K. K. (1). Wymieniony biegły poczynił w wywiadzie i w badaniu przedmiotowym podobne ustalenia jak M. G. i M. R., ale wyprowadził na tej podstawie inne wnioski. Zdaniem Sądu, należało przyjąć jako bardziej przekonujące stanowisko przedstawione przez M. R. i M. G., potwierdzone dodatkowo przez biegłego sądowego specjalistę z zakresu neurologii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...) Oddział w W. z dnia 23 lutego 2015r., znak: (...), jako niezasadne podlegało oddaleniu.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440; ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą emerytalną”, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Wskazane warunki muszą być spełnione łącznie. W rozpoznanej sprawie sporne było spełnienie przez odwołującego pierwszego ze wskazanych warunków, tj. niezdolności

do pracy. Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się

z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03, OSNAPiUS 2004r., Nr 19, poz. 340).

Prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy opiera się na wyniku badania lekarskiego przeprowadzonego przez Lekarza Orzecznika ZUS/Komisję Lekarską ZUS, która dokonuje oceny niezdolności do pracy, jej stopnia i trwałości. Treść orzeczenia

w przedmiocie zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, braku tej niezdolności lub jej ponownego powstania, powinna w równym stopniu wynikać z profesjonalnej oceny stanu zdrowia badanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001r., II UKN 181/00, OSNAPiUS 2002, nr 17, poz.418), jak i biologicznego aspektu niezdolności do pracy z elementami ekonomicznymi np. posiadanymi kwalifikacjami, możliwością przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwością wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy, a także z celowością przekwalifikowania.

Niepodważalną okolicznością w sprawach, choćby o rentę, jest to, że stwierdzenie niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych, toteż podstawę ustaleń sądów, w razie złożenia odwołania od decyzji organu rentowego, stanowią dowody z opinii biegłych, posiadających wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń osoby zainteresowanej uzyskaniem świadczenia. Prawidłowa opinia biegłych powinna być wyczerpująca, czyli odnosić się do wszystkich kwestii zawartych w tezie dowodowej, jak również zawierać logiczne uzasadnienie postawionych wniosków. Dowód tego rodzaju podlega ocenie według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a więc na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w niej wniosków, bez wkraczania w sferę wiedzy specjalistycznej.

Dodatkowo istotne jest i wymaga podkreślenia, że postępowanie sądowe

w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego wszczynane w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego ma charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest więc ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Badanie

owej zgodności z prawem i legalności decyzji oraz orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego oraz prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Mówiąc inaczej

- o zasadności przyznania lub odmowy przyznania świadczenia decydują okoliczności istniejące w chwili ustalania do niego prawa. Postępowanie dowodowe przed sądem jest zatem postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy, a biegli sądowi nie zastępują Lekarza Orzecznika ZUS, tylko zgodnie z posiadaną wiedzą specjalistyczną poddają ocenie merytorycznej trafność wydanego przez niego orzeczenia o zdolności wnioskodawcy do pracy lub jej braku (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 20 maja 2004 roku, II UK 395/03, OSNAPiUS 2005, Nr 3, poz. 43).

Badając w przedmiotowej sprawie istnienie spornej przesłanki warunkującej przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, Sąd Okręgowy dopuścił dowód

z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu ortopedii i neurologii. W związku z powyższym ocena stanu zdrowia K. M. nie ograniczyła się do oceny tylko jednego specjalisty szczególnie, że opinie ortopedyczne były sporządzane trzykrotnie przez trzech różnych specjalistów z tej dziedziny. Z opinii prawie wszystkich biegłych wynika zgodny wniosek, że K. M. jest osobą zdolną do pracy, a jego schorzenia nie są podstawą orzeczenia o niezdolności do pracy. Jedynie biegły sądowy K. K. (1) w opinii sądowo-lekarskiej z dnia 5 października 2015 roku uznał, iż stan zdrowia odwołującego uzasadnia uznanie go za osobę trwale niezdolną do pracy. W ocenie Sądu, tenże biegły pominął istotną kwestię wykształcenia wyższego odwołującego, a w związku

z tym m.in. możliwości okresowego wykonywania prac zarobkowych nie powodujących nasileń jego schorzeń, w tym w szczególności w obszarze stawów kolanowych. Sąd Okręgowy podkreśla, że opinia biegłego K. K. (1) co do zasady czyniła zadość wymogom opinii sądowo-lekarskiej i udzielała odpowiedzi stosownie do tez dowodowych ujętych w postanowieniu z dnia 17 sierpnia 2015 roku, jednakże pominięcie przez biegłego tak istotnej kwestii jak: wykształcenie badanego, posiadane przez niego kwalifikacje zawodowe, predyspozycje umysłowe powoduje, iż opinia nieuwzględniająca podniesionych kwestii nie wyczerpuje zakresu pojęcia zdolności czy też niezdolności do pracy odwołującego. Sąd Okręgowy zważył, iż biegły winien w opinii w szczególności zwrócić uwagę, czy wykonywanie dotychczasowej pracy nie spowoduje nadmiernego obciążenia m.in. układu ruchu wnioskodawcy, czy też po przekwalifikowaniu będzie on w stanie pracować zarobkowo. W niniejszej sprawie biegły K. nie odniósł się do powyższych kwestii, na co słusznie zwrócił uwagę w toku postępowania organ rentowy. Kwestię możliwości kontynuowania zatrudnienia na dotychczasowym stanowisku pracownika administracyjnego dostrzegł natomiast biegły sądowy ortopeda M. R. uznając, iż z przyczyn ortopedycznych odwołujący jest zdolny do pracy. Tożsamą opinię w zakresie stopnia nasilenia schorzeń i ich faktycznego wpływu na zdolność do pracy odwołującego, przedstawił nadto biegły sądowy M. G. oraz biegła sądowa J. B..

Sąd Okręgowy uznał, iż opinie wymienionych biegłych sądowych M. G. i M. R. oraz opinia biegłej sądowej neurolog J. B. w sposób pełny, jednoznaczny i rzetelny opisywały wszelkie kwestie zdolności zarobkowej odwołującego, toteż stanowiły w sprawie kluczowy dowód, będący podstawą rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy podkreśla, iż w rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości

tak Sądu, jak i organu rentowego, że K. M. odczuwa pewne dolegliwości bólowe w zakresie kręgosłupa i stawów. Zresztą przeprowadzone przez biegłych sądowych badania stanu zdrowia odwołującego jednoznacznie potwierdziły występowanie zmian zwyrodnieniowych, ale takich, które mogą być leczone farmakologicznie, czy też w formie okresowych rehabilitacji. Wiedzę o schorzeniach odwołującego posiadał również organ rentowy, który analizował przedstawioną do sprawy dokumentację medyczną K. M.. Natomiast, jak zostało już podkreślone w wcześniejszej części rozważań, kontrolna ocena występujących schorzeń, której dokonuje Sąd Okręgowy, odnosi się do sytuacji zdrowotnej odwołującego występującej w chwili wydania decyzji odmawiającej świadczenia.

W rozpatrywanej sprawie przeprowadzone postępowanie wykazało, że pomimo pewnych schorzeń układu ruchu w badanym okresie, K. M. nie był osobą niezdolną do pracy i mógł podejmować pracę zarobkową po przekwalifikowaniu zawodowym, a w okresach nasilenia schorzeń mógł korzystać z okresowych zwolnień lekarskich czy też opieki ambulatoryjnej.

Jeśli chodzi zaś o stanowisko odwołującego w przedmiocie konieczności udowodnienia jego zdolności do pracy przez organ rentowy, to jest ono bezzasadne. To na odwołującym w myśl art. 6 k.c. ciąży bowiem obowiązek wykazania, iż jest on osobą niezdolną do pracy. Odwołujący winien zatem przedstawić w postępowaniu sądowym niezbędne wyniki badań, zaświadczenia lekarskie bądź inne dowody potwierdzające, że w chwili wydania decyzji organu rentowego był osobą niezdolną do pracy. Nie może natomiast oczekiwać, że to Sąd będzie kierował go na specjalistyczne badania celem wykazania cech niezdolności do pracy.

Wnioski w przedmiocie konieczności skierowania na badania lekarskie, K. M. przedstawił w prowadzonym postępowaniu podnosząc, że dopiero przeprowadzenie takich badań na obecnym etapie pozwoli rozstrzygnąć kwestię jego stanu zdrowia. Sąd Okręgowy odnosząc się do wskazanych wniosków podkreśla, że stanowisko odwołującego jest błędne i bezpodstawne. Obowiązujące przepisy prawa nie przewidują trybu kierowania odwołujących przez Sąd na badania specjalistyczne, a ponadto - co zostało już w sprawie zauważone - Sąd Okręgowy bada istnienie niezdolności do pracy na dzień wydania zaskarżonej decyzji, zatem wszelkie nowe okoliczności zachodzące po tej dacie, a dotyczące stanu zdrowia wnioskodawcy, winny być rozpoznane w pierwszej kolejności przez organ rentowy w nowym postępowaniu administracyjnym.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy podzielił stanowisko wyrażone w opiniach biegłych sądowych M. G., M. R. i J. B., które odnoszą się do wszystkich schorzeń, które sygnalizował K. M.. Dodatkowo istotne w sprawie było to, że odwołujący mając możliwość wypowiedzenia się co do treści zawartych w opiniach biegłych, choć nie zgodził się

z opiniami M. G. jak i M. R., to jednak nie wskazał konkretnych zarzutów ani uwag odnośnie wyrażonego przez nich stanowiska. Polemizował w zasadzie jedynie z wnioskami końcowymi biegłych w zakresie stwierdzonej zdolności do pracy, przy czym dla poparcia swego stanowiska nie powoływał takich argumentów, które mogłyby poddać w wątpliwość to, co ustalili biegli.

Podsumowując, Sąd Okręgowy uznał, że K. M. nie spełnił podstawowej przesłanki niezbędnej do uzyskania prawa do świadczenia rentowego, a mianowicie nie jest choćby częściowo niezdolny do pracy. Wobec tego brak było podstaw do zaskarżonej zmiany. Jak zostało wskazane na wstępie rozważań, świadczenie rentowe przysługuje po łącznym spełnieniu wszystkich warunków określonych w art.

57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, a to nie nastąpiło w rozpatrywanym przypadku.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o oddaleniu odwołania.

ZARZĄDZENIE

(...)